

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 9C/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201387
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Ďalák
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2022:6920201387.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Ivanom Ďalakom v právnej veci žalobcov: a/ L., b/ I., c/ H., d/ L., e/ R., f/ maloletý G., zast. žalobcom g/ a g/ G., všetci žalobcovia zast. Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom v Lučenci, M. Rázusa 19 proti žalovanému KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO 31 595 545 zast. JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží 8/A o náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni a/ 15.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi b/ 15.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni c/ 10.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni d/ 10.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni e/ 10.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi f/ 25.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi g/ 20.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Pokiaľ sa žalobcovia domáhali na žalovanom zaplataenia vyššej sumy nemajetkovej ujmy, súd žalobu žalobcov v tejto časti z a m i e t a .

Žalobcom a/ až g/ sa voči žalovanému priznáva právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z výšky priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť Slovenskej republike na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 6.762,- eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia podali na súd žalobu, v ktorej žiadali zaviazať žalovaného na zaplatenie finančnej náhrady titulom náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka na základe tých skutočností, že vodič E. dňa 11. 04. 2018 viedol osobné motorové vozidlo po štátnej ceste od obce Rimavské Janovce do mesta Rimavská Sobota, kde v rovnom úseku cesty na chránenom železničnom priecestí nerešpektoval výstrahu, vošiel do jazdnej železničnej dráhy železničného dráhového vozidla, ktoré do neho narazilo, pričom vodič E. utrpel poranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol rovnako, ako aj spolujazdkyňa E., ktorá utrpela ťažké poranenia, ktorým podľahla dňa 12. 04. 2018 v Banskej Bystrici. Voči vodičovi motorového vozidla E. bolo vedené trestné stíhanie vo veci prečinu všeobecného ohrozenia, ktoré trestné stíhanie bolo zastavené, lebo je neprípustné proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. V dôsledku trestného činu vodiča prišli žalobcovia a/ a b/ o svoju dcéru, žalobcovia c/ až e/ o svoju sestru, maloletý žalobca f/ o svoju matku a žalobca g/ o svoju družku. Žalobcovia v žalobe ďalej uviedli, že úmrtím nebohej E. došlo k závažnému zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti, kde došlo k zásahu do emocionálnej sféry pozostalých žalobcov, pričom ujma, ktorá týmto zásahom bola spôsobená, je nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá. Žalobcovia navždy stratili možnosť rozvíjať citové a rodinné vzťahy so svojou najbližšou rodinou a blízkou osobou, kde žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste.

2. Motorové vozidlo, ktoré v čase dopravnej nehody viedol vodič E., Škoda Octavia, evidenčné číslo S. bolo v čase vzniku dopravnej nehody a tiež vzniku nemajetkovej ujmy pozostalých žalobcov povinne zmluvne poistené u žalovaného. Povinnosť nahradiť spôsobenú škodu a nemajetkovú ujmu má žalovaný ako poisťovateľ, kde žalobcovia majú právo domáhať sa náhrady priamo voči žalovanému podľa § 15 Zákona č. 381/2001 Z.z. Žalobcovia ďalej poukázali na to, že pokiaľ Zákon o povinnom zmluvnom poistení nedefinuje pojem škoda, ktorú uhrádza poisťovateľ, žalobcovia v tejto súvislosti poukazovali jednak na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. 1ÚS 474/2016, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR 6MCdo/1/2016, v zmysle ktorých rozhodnutí pod pojem škoda v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z. je treba chápať aj škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktorí sa stali obeťami dopravnej nehody.

3. Podľa žalobcov nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu voči žalovanému je plne dôvodný s poukazom na aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré rozhodnutia judikovali otázku, že škodou pre účely Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná, kde v tejto súvislosti žalobcovia poukázali mimo iné na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 6MCdo/1/2016. V žalobe zároveň žalobcovia poukázali na rozhodovacia prax súdov v Slovenskej republike, ktorými preukazovali dôvodnosť výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy voči žalovanému.

4. Žalobcovia v žalobe poukázali na to, že s nebohou E. mali veľmi blízky a intenzívny citový vzťah, kde nebohá bola dcérou žalobcov a/, b/, ktorá sa o nich starala spolu so svojím druhom a taktiež nebohá mala veľmi blízky a intenzívny vzťah so žalobcami c/ až e/, keďže bola ich sestrou, často sa navštevovali a boli v každodennom kontakte. Nebohá ďalej bola matkou maloletého žalobcu f/, ktorého vychovávala od narodenia a družkou žalobcu g/, s ktorým bola v každodennom kontakte od 14-tich rokov. Vzhľadom na náhle neočakávané a šokujúce úmrtie nebohej E. pozostalých žalobcov veľmi zasiahlo, došlo k intenzívnemu zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti a do ich práva na súkromný a rodinný život, kde žiadna z iných foriem zadosťučinenia okrem priznania náhrady v peniazoch nie je postačujúca na kompenzáciu vzniknutej ujmy. Podľa žalobcov priznaná nemajetková ujma by mala byť poskytnutá v primeranom rozsahu odzrkadľujúcim jej závažnosť, keďže došlo k tragickej smrti blízkej a milovanej osoby. Preto žalobcovia a/, b/ žiadali ako primeranú náhradu sumu po 30.000,- eur, žalobcovia c/ až e/ sumu po 20.000,- eur, mal. žalobca f/ sumu 50.000,- eur a žalobca g/ sumu 40.000,- eur.

5. Žalovaný žiadal žalobu voči nemu v plnom rozsahu zamietnuť, namietal jednak miestnu príslušnosť súdu, kde podľa jeho názoru nie je daná osobitná miestna príslušnosť a vec mala byť postúpená všeobecnému súdu žalovaného - Okresnému súdu Bratislava I. Nárok ako taký žalovaný považuje za zaniknutý, premlčaný a nepreukázaný čo do výšky. Čo sa týka zániku nároku, povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka je podľa žalovaného osobne spätá s osobou, ktorá sa dopustila neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, takže má osobný charakter, a preto zaniká smrťou takejto osoby. Pokiaľ subjekt, ktorý do osobnostných práv

fyzickej osoby zasiahol - zomrel, nemožno túto povinnosť uložiť, lebo smrťou zasahujúceho subjektu uvedená povinnosť zaniká a neprechádza na iného. Toto právo zaniká bez ohľadu na to, či už bolo oprávneným uplatnené na súde, alebo už bolo právoplatne priznané, alebo dlžníkom výslovne uznané čo do dôvodu a výšky a dokonca či už bol začatý výkon rozhodnutia. Žalovaný by bol povinný za vinníka plniť, pokiaľ by táto povinnosť existovala aj u osoby samotného vinníka, resp. pokiaľ by táto povinnosť prešla na inú osobu v dôsledku dedenia. Keďže v danom prípade došlo k úmrtiu vinníka dopravnej nehody a tento vinník mal povinnosť plniť len za svojho života, jeho úmrtím došlo k zániku povinností vinníka, ktorá povinnosť bola viazaná len na jeho osobu, kde nedošlo k prevodu alebo prechodu nároku zo zomrelého vinníka priamo na žalovaného. Žalovaný ako taký sa pritom žiadneho zásahu do osobnostných práv žalobcov nedopustil a ani za predmetnú dopravnú nehodu nezodpovedá.

6. Žalovaný taktiež namietal premlčanie nároku žalobcov, kde poukázal na to, že ak sa aj teoreticky pripustí, že nároky na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých sa pre účely Zákona o povinnom zmluvnom poistení považujú za užšiu kategóriu škody, a to v dôsledku výlučne vývoja judikatúry, nie je žiadny legitímny dôvod na to, aby sa aj tento nárok ako škoda nepremiľchal v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe v zmysle § 106 Obč. zákonníka, kde sa právo na náhradu škody premiľčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premiľčí za 3 roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Podľa žalovaného keďže ku vzniku škody žalobcov došlo dňa 12. 04. 2018 a k podaniu žaloby došlo dňa 15. 05. 2020, ide o nárok uplatnený po uplynutí subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby a z týchto dôvodov žalovaný vznáša voči uplatnenému nároku námietku premlčania.

7. Pokiaľ ide o nároky žalobcov a ich výšku, žalovaný poukazuje na to, že zásah do osobnostných práv žalobcov je popisovaný v žalobe len vo všeobecnej rovine bez konkrétnych skutkových okolností, ktoré by odôvodňovali požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá výška nemajetkovej ujmy by mala zodpovedať zásadám primeranosti a proporcionality. Pokiaľ ide o skutkové okolnosti, ktoré žalobcovia uviedli v žalobe, podľa žalovaného ide o hrubé nedostatky procesného útoku žalobcov, samotní žalobcovia si uplatnili svoje nároky v rôznych výškach a v žalobe tieto nároky vôbec nevysvetlili. Žalobcovia v samotnej žalobe mali povinnosť opísať pravdivo a úplne rozhodujúce skutočnosti, kde až výsluchom žalobcov na pojednávaní majú byť tieto skutočnosti zistené, kde tieto skutočnosti v žalobe sú uvedené len veľmi všeobecne. Pokiaľ bližšie skutočnosti majú byť uvedené vo výsluchoch žalobcov, podľa názoru žalovaného ide o doplnenie žaloby, o rozhodujúce skutočnosti, ktoré už mali byť uvedené v žalobe a na tieto skutočnosti by súd nemal prihliadať, pokiaľ nemajú konkrétnu súvislosť s tvrdenými skutočnosťami uvedenými v žalobe. Pokiaľ sa žalobcovia budú vyjadrovať k nejakým iným okolnostiam, súd už na tieto okolnosti by nemal prihliadnuť, keďže ide o zmenu rozhodujúcich skutočností a v konečnom dôsledku o zmenu žaloby.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, výsluchom strán sporu a ich právnych zástupcov, oboznámením sa so správou o zisťovaní príčin vzniku nehody, znaleckým posudkom, úmrtým listom na čl. 4 spisu, rodnými listami žalobcov na čl. 4 až 6 spisu, potvrdením Obce Hodejov zo dňa 04. 09. 2018, lustráciou vozidiel poistených zákonným zmluvným poistením, uznesením OR PZ Rimavská Sobota č. ČVS: ORP-176/1-VYS-RS-2018 zo dňa 30. 11. 2018, rozhodnutím Okresného súdu v Rimavskej Sobote číslo konania 14C/15/2020-160 a zistil nasledovný skutkový stav.

9. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Rimavskej Sobote, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-176/1-VYS-RS-2018 zo dňa 30. 11. 2018 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku trestné stíhanie zastavené, lebo trestné stíhanie je neprípustné proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. Trestné stíhanie bolo vedené vo veci prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 11. 04. 2018 v čase o 6.05 hod. nebohý E. viedol osobné motorové vozidlo značky Škoda Octavia, evidenčné číslo S., v ktorom sa nachádzali štyria spolujazdci, po štátnej ceste II./531 zo smeru od obce Rimavské Janovce do mesta Rimavská Sobota, kde v rovnom úseku cesty za hmly na suchej zjazdnej vozovke v kilometri 6,22 na chránenom železničnom priecestí so svetelnou a zvukovou signalizáciou nerešpektoval výstrahu dvoma červenými, striedavo prerušovanými svetlami a výstrahu prerušovaným zvukom zvončeka priecestného zabezpečovacieho zariadenia, kde ešte pred železničným priecestím obehlo nákladné motorové vozidlo Peugeot Boxer, ktoré zastavilo pred železničným priecestím a dávalo výstražné znamenie, vošiel do jazdnej železničnej dráhy v čase, keď v smere od mesta Rimavská Sobota prichádzalo železničné dráhové vozidlo, ktoré zachytilo prednú časť osobného motorového vozidla Škoda Octavia svojou ľavou bočnou stranou, pričom vozidlo po náraze ostalo stáť mimo cesty a železničné dráhové vozidlo zastavilo na dráhe za železničným priecestím bez vykoľajenia vo vzdialenosti 255,6 metra od miesta stretu, pričom vodič E., sediaci na mieste vodiča

vozidla Škoda Octavia utrpel poškodenie zdravia, ktorému poškodeniu na mieste dopravnej nehody podľahol, kde spolujazdkyňa E., sediaca na zadnom sedadle v strede vozidla Škoda Octavia podľa predbežnej lekárskej správy utrpela poškodenie zdravia, následkom ktorých zranení dňa 12. 04. 2018 zomrela vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici. Vodič E. porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, a to ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a) a b), § 4 ods. 1 písm. c), § 27 ods. 1, 2, § 28 písm. a) a b) a f) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Predmetné uznesenie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť 14. 12. 2018. V tomto uznesení na strane 10 uznesenia je ďalej konštatované, že z vykonaného dokazovania je preukázané, že osobné motorové vozidlo značky Škoda Octavia viedol nebohý E. s poukazom na závery znaleckého posudku, ktorého závery podporili aj spolujazdci v predmetnom motorovom vozidle. Ďalej bolo preukázané, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Škoda Octavia, ktorý predchádzal stojace vozidlo Peugeot pred železničným priecestím aj napriek tomu, že svetelné a zvukové signalizačné zariadenie pred železničným priecestím bolo v činnosti a signalizovalo prichádzajúce dráhové vozidlo. Vošiel so svojím vozidlom do koridoru pohybu vlaku, v dôsledku čoho došlo k stretu uvedených vozidiel.

10. Keďže horeuvedený trestný spis Okresného riaditeľstva Policajného zboru bol pripojený k inej obdobnej veci vedenej na tunajšom súde pod číslom konania 14C/15/2020, súd vyhotovil aspoň fotokópie relevantných častí tohto spisu, a to správu Železníc SR o zisťovaní príčin vzniku vážnej nehody dňa 11. 04. 2018, v zmysle ktorej správy nehodu zavinil vodič E. tým, že nerešpektoval výstrahu priecestného zabezpečovacieho zariadenia, ako aj časť znaleckého posudku znalca Ing. Ondreja Rövida, ktorý bol vypracovaný v rámci trestného stíhania, kde zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že nehodu zavinil vodič E. nesprávnou technikou jazdy, ktorý predchádzal stojace vozidlo Peugeot pred železničným priecestím aj napriek tomu, že svetelné a zvukové signalizačné zariadenie pred železničným priecestím bolo v činnosti a signalizovalo prichádzajúce dráhové vozidlo, vošiel so svojím vozidlom do koridoru pohybu vlaku, v dôsledku čoho došlo k stretu uvedených vozidiel. V znaleckom posudku je zároveň konštatované, že rušňovodič vlaku stretu zabrániť nemohol, pretože od miesta, kde prvýkrát pozoroval prichádzajúce vozidlo Škoda do miesta stretu nemal na zastavenie vlaku k dispozícii dostatočne dlhú dráhu. Z uznesenia o zastavení trestného stíhania, zo správy Železníc SR, ako aj znaleckého posudku Ing. Ondreja Rövida teda jednoznačne vyplýva, že dopravnú nehodu, pri ktorej došlo mimo iné k poškodeniu zdravia E., následkom ktorých poškodení zdravia o deň neskôr týmito zraneniami podľašla, zavinil vodič osobného motorového vozidla Škoda Octavia E., ktorý pri dopravnej nehode utrpel zraneniami podľahol. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že osobné motorové vozidlo Škoda Octavia, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného.

11. Žalobcovia v podanej žalobe si uplatnili voči žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na základe tej skutočnosti, že vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená ujma na zdraví s následkom smrti nebohej E., svojím protiprávnym konaním spôsobil zásah do osobnostných práv žalobcov tým, že spôsobil smrť dcéry žalobcov a/, b/, sestry žalobcov c/ až e/, matky maloletého žalobcu f/ a druhu žalobcu g/, kde spôsobením náhleho úmrtia dcéry, sestry, matky a družky žalobcov bolo trvalo a neodstrániteľne zasiahnuté do súkromného a rodinného života žalobcov, čo pozostalí žalobcovia citlivo vnímajú ako traumatizujúci dôsledok konania vodiča motorového vozidla, ktoré motorové vozidlo bolo poistené u žalovaného. Žalobcovia uviedli, že s nehou mali nadštandardný vzťah, po celý život im bola oporou, jej smrť prišla neočakávane a absolútne nepredvídateľne. Náhla smrť ich všetkých šokovala a ochromila a doposiaľ sa nevedia zmieriť so stratou najbližšej osoby. Rodinné vzťahy medzi žalobcami a nehou boli nadštandardné. V dôsledku protiprávneho konania vodiča navždy stratili možnosť rozvíjať citové a rodinné väzby so svojou najbližšou rodinou a blízkou osobou, čím utrpeli bez akýchkoľvek pochybností veľkú citovú ujmu, došlo k trvalému obmedzeniu ich súkromného a rodinného života, kde žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste.

12. V danej veci vo vzťahu k žalobcom ide o aplikáciu ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Fyzická osoba má právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

13. Občianskoprávna ochrana fyzickej osoby prichádza do úvahy iba pri takých zásahoch do osobnosti chránenej všeobecným osobnostným právom, ktoré sú neoprávnené - protiprávne. Neoprávneným je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t.j. s právnym poriadkom. K vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnosti fyzickej osoby musí byť ako predpoklad

zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení, alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby a v jej fyzickej alebo morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený a musí tu existovať príčinná súvislosť medzi zásahom a vzniknutou ujmu na chránených osobnostných právach fyzickej osoby.

14. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

17. Podľa § 420 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

18. Pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného za protiprávne konanie a protiprávny zásah, ktorým bola spôsobená ujmu v osobnostnej sfére žalobcov, vodič motorového vozidla E., tento zomrel pri dopravnej nehode a jeho zodpovednosť je daná na základe jeho protiprávneho konania, na základe ktorého bolo vedené proti vodičovi motorového vozidla trestné stíhanie, ktoré však bolo zastavené v dôsledku toho, že vodič motorového vozidla, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, zomrel, avšak jednoznačne je konštatované, že dopravnú nehodu spôsobil vodič motorového vozidla Škoda Octavia E. a na základe tejto trestnoprávnej zodpovednosti pri konštatovaní porušení ustanovení Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke je možné vychádzať z toho, že týmto svojím konaním vodič motorového vozidla neoprávnenne zasiahol aj do práva na ochranu osobnosti žalobcov, konkrétne do práva žalobcov na ochranu svojho súkromia, kde ide o výsostne súkromnú sféru žalobcov, ktorí žalobcovia samotní sa môžu len v rámci svojej slobodnej vôle rozhodnúť, či a v akej miere umožnia tretím osobám vstúpiť do tejto súkromnej sféry a keďže takýto prejav zo strany žalobcov nebol daný, vodič motorového vozidla porušením právnych povinností pri premávke motorového vozidla spôsobil protiprávny zásah do ochrany súkromia žalobcov v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla a je v plnom rozsahu daná jeho zodpovednosť pri porušení práva na ochranu osobnosti žalobcov zásahom do ich súkromia a žalobcovia v súlade s ustanovením § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka majú právo, aby im bolo dané primerané zadosťučinenie v peniazoch a pokiaľ by sa nezdalo postačujúce primerané zadosťučinenie, žalobcovia majú právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pokiaľ by v značnej miere bola znížená dôstojnosť žalobcov alebo ich vážnosť, pričom ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nevyklučuje pri použití slova „najmä“ použitie aj iných kritérií pre posúdenie toho, že je potrebné pri protiprávnom zásahu do ochrany osobnosti priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch aj pri využití iných kritérií.

19. Pokiaľ ide o zodpovednosť samotného žalovaného, žalovaný je poisťovateľ, u ktorého bolo poistené motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda - ujma na zdraví nebohej E., ktoré motorové vozidlo riadil vodič E.. Žalobcovia boli toho názoru, že na náhradu nemajetkovej ujmy je možné zaviazat' žalovaného na základe Zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keďže nebolo sporné, že motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, bolo povinne zmluvne poistené zodpovednosťou za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného.

20. Podľa § 2 písm. d) Zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľom je poisťovňa, ktorá je oprávnená vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky.

21. Podľa § 2 písm. e) Zákona č. 381/2001 Z.z. poisťníkom je ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti.

22. Podľa § 2 písm. f) Zákona č. 381/2001 Z.z. poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

23. Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

24. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

25. Žalobcovia boli toho názoru, že pod pojmom škoda na zdraví v zmysle horecitolovaného ustanovenia je potrebné chápať aj nemajetkovú ujmu spôsobenú protiprávnym zásahom do ich osobnostných práv. Žalovaný v tomto smere svoju pasívnu legitímáciu nenamietal, avšak pre posúdenie ďalších námietok žalovaného je potrebné vysporiadať sa aj s pasívnou legitímáciou žalovaného v tom smere, či pod pojem škoda na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. možno chápať aj nemajetkovú ujmu spôsobenú protiprávnym zásahom do osobnostných práv žalobcov.

26. Súd konštatuje, že na problematiku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného existovali rôzne právne názory, rôzne rozhodnutia súdov rôzneho stupňa o tom, či poisťovňa má zodpovedať aj za nemajetkovú ujmu titulom povinného zmluvného poistenia. Pri posúdení pasívnej legitímácie žalovaného súd vychádzal z nasledujúcich úvah a rozhodnutí.

27. V prvom rade súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C 22/2012 P. proti S., kde Súdny dvor riešil otázku, či nemajetková ujma pre blízkych pozostalých je súčasťou poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Záver rozhodnutia vyznieva v tom smere, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa má vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Na druhej strane je právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený mimo iné v rozhodnutí 3Cdo/301/2012, kde Najvyšší súd vyslovil právny názor, že Občiansky zákonník nezahrňuje pod pojem škody i nemajetkovú ujmu, ktorá podľa platného právneho stavu sa odškodňuje len v prípadoch osobitne ustanovených v § 444 O.z.

28. V danej veci je teda rozhodujúce, ako sa má vykladať pojem škoda na zdraví uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z., v ktorej súvislosti sa súd stotožňuje s právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod číslom 17Co/243/2015 zo dňa 22. 03. 2016, v ktorom rozhodnutí krajský súd vychádzal zo záverov, čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľa, je rozhodujúce vyriešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v Zákone o povinnom zmluvnom poistení, najmä v ustanovení § 4 ods. 2 zákona, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia, je potrebné pojem škoda vykladať eurokonformne, rozhodujúce je prihladiť na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C 22/2012 vo veci U. s odkazom na tri európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Čo sa týka nepriameho účinku smerníc, tento nepriamy účinok nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom ES (rozhodnutie ESD vo veci 14/82 z 10. 04. 1984, prípad Von Colson a Kamann). Členské štáty musia pri výkone svojich právomocí rešpektovať právo únie a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok ESD vo veci C-409/2009 z 09. 06. 2011). Z bodu 55 rozsudku ESD vo veci U. taktiež vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúcich v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. V danom svetle potom treba vykladať výrok rozsudku ESD vo veci Haasová, ktorý stanovuje podmienku, za ktorej je náhrada nemajetkovej ujmy predmetom krytia z povinného poistenia... „ak vnútroštátne právo uplatniteľné vo veci samej upravuje jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu“ znamená, že ustanovenia § 11 a 13 Občianskeho zákonníka sú týmto požadovaným vnútroštátnym právom uplatňovaným na základe zodpovednosti za škodu. Za rozhodujúce pre uvedené konštatovanie podľa bodu 59 rozhodnutia ESD vo veci U. je fakt, že zodpovednosť poisteného vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu. Vo svetle eurokonformného výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto je poisťiteľ zodpovednosti za škodu pasívne vecne legitímovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 veta prvá Zákona č. 381/2001 Z.z. vznikla povinnosť uhradiť škodu žalobcom - oprávneným osobám.

29. Právny názor Krajského súdu v Trenčíne, ktorý súd citoval vyššie, bol podrobený aj ústavnej kontrole na základe sťažnosti poisťovateľa v obdobnej právnej veci, kde Ústavný súd konštatoval v rozhodnutí I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17. 08. 2016, že tento právny názor Krajského súdu v Trenčíne je ústavne udržateľný s poukazom aj na predchádzajúce rozhodnutia Ústavného súdu, kde Ústavný súd zdôraznil, že je zjavné, že vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení

Občianskeho zákonníka § 11 a § 13 umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z. S prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla pri aplikácii extenzívneho výkladu pojmu náhrada škody je plne odôvodnená pasívna legitímácia poisťovne v konaní o nemajetkovej ujme.

30. V čase rozhodovania súdu o žalobe žalobcov možno konštatovať, že sa už v plnom rozsahu odstránila pochybnosť o tom, či náhrada nemajetkovej ujmy je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v ktorej súvislosti súd poukazuje na:

- rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo/1/2016 z 31. 07. 2017, podľa ktorého rozhodnutia škodou pre účely Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. V zmysle tohto rozhodnutia ďalej pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v Zákone o povinnom zmluvnom poistení. Pojem škoda je potrebné podľa Najvyššieho súdu vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočívajúcich v zásahu do ich práva na ich súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Na obdobných právnych záveroch ako citované rozhodnutie zotrvali aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu, a to v konaní 6Cdo/206/2017, 6Cdo/143/2017, 8Cdo/6/2018 a 7Cdo/170/2016. Na základe týchto skutočností je podľa názoru súdu vyriešená otázka pasívnej legitímácie žalovaného v konaní a je vyriešená právna problematika v tom smere, že poisťovňa titulom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z. zodpovedá aj za škodu v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z., kde tento pojem škoda zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla.

31. Podľa § 15 ods. 1 prvej vety Zákona č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

32. V zmysle citovaného ustanovenia žalobcovia teda priamo si mohli uplatniť svoj nárok na náhradu škody, pod ktorú škodu treba chápať aj nemajetkovú ujmu voči žalovanému, kde v tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/5/2020 z 21. 10. 2020, v zmysle ktorého v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy podľa Zákona č. 381/2001 Z.z. sú pasívne legitimovaní škodca aj poistiteľ. Poškodený má možnosť voľby, či bude žalovať poisteného škodcu, alebo iba poistiteľa, alebo či bude žalovať škodcu aj poistiteľa súčasne. V danom prípade teda bolo na voľbe žalobcov, koho v predmetnom konaní označia za pasívne legitimovaný subjekt, mali na výber žalovať priamo škodcu - vodiča motorového vozidla, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu blízkej osoby žalobcov, alebo mohli žalovať len poisťovňu, ktorá je takto pasívne legitimovaná aj titulom nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia.

33. Vzhľadom na horecítované ustanovenia a citované právne závery je jednoznačne daná pasívna legitímácia žalovaného v danom spore a svedčí mu taktiež povinnosť nahradiť škodu pre žalobcov v rozsahu škody, za ktorú zodpovedá vodič motorového vozidla E. ako poistený v zmysle § 4 ods. 1, 2 Zákona č. 381/2001 Z.z.

34. Žalovaný v konaní nespochybňoval, že motorové vozidlo v čase dopravnej nehody 11. 04. 2018, ktoré viedol E., ktorý zaviniel dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu blízkej osoby žalobcov, bolo u neho poistené titulom povinného zmluvného poistenia v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z., a teda, že E. bol poistený u žalovaného pre prípad spôsobenia škody prevádzkou motorového vozidla.

35. Vo svojich vyjadreniach žalovaný mimo iné vzniesol aj námietku miestnej príslušnosti tunajšieho súdu, keďže podľa jeho názoru všeobecným súdom žalovaného a miestne príslušným súdom má byť Okresný súd Bratislava I. v zmysle § 15 ods. 1 C.s.p. V tejto súvislosti je však súd toho názoru, že

v danom prípade je dôvodné aplikovať ustanovenie § 19 písm. b) C.s.p., kde ide o osobitnú miestnu príslušnosť, kde popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Toto ustanovenie súd analogicky použil v súlade s horecitovanými rozhodnutiami Najvyššieho súdu v tom smere, že pre prípad povinného zmluvného poistenia nemajetkovú ujmu možno podriaďiť pod škodu na zdraví, ktorá je krytá povinným zmluvným poistením a keďže v obvode tunajšieho súdu nastala skutočnosť, ktorá zakladá v tomto prípade právo na náhradu škody, ktorá je predmetom žaloby žalobcov, je popri všeobecnom súde žalovaného miestne príslušný na konanie aj tunajší súd s prihliadnutím aj na zásadu hospodárnosti konania, kde trestné stíhanie bolo vedené v obvode tunajšieho súdu a taktiež podstatná časť žalobcov má bydlisko v obvode tunajšieho súdu. Túto právnu konštrukciu súd využil v súvislosti len s otázkou posudzovania miestnej príslušnosti tunajšieho súdu. Takto bolo na výbere žalobcov, či žalobu podajú na všeobecný súd žalovaného, alebo využijú osobitnú miestnu príslušnosť na výber danú a keďže podali žalobu na tunajší súd, je tým založená miestna príslušnosť tunajšieho súdu na prejednanie veci s poukazom na ustanovenie § 37 C.s.p., kde na námietku miestnej príslušnosti súd neprihliadol a námietku odôvodnil súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí v súlade s ustanovením § 42 C.s.p.

36. Ďalej žalovaný poukazyval na to, že podľa jeho názoru došlo k zániku nároku, keďže účastníkom, ktorý je nositeľom povinností upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie je fyzická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnené zasahujúceho do chránených osobnostných práv. Žalobcom tak podľa žalovaného vznikol nárok výlučne voči vinníkovi, ktorý vinník by mal ako poistený v zmysle § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení právo, aby poisťovateľ - žalovaný za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky. Povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Občianskeho zákonníka je podľa žalovaného osobne spätá s osobou, ktorá sa dopustila neoprávneného zásahu, takže má osobný charakter, a preto zaniká smrťou takejto osoby. Pokiaľ subjekt, ktorý do osobnostných práv fyzickej osoby zasiahol - zomrel, nemožno túto povinnosť uložiť, lebo smrťou zasahujúceho subjektu uvedená povinnosť zaniká a neprechádza na iného. Povinnosť plniť v danom prípade mal vinník len za svojho života a jeho úmrtím došlo bez ďalšieho k zániku nároku, kde nedošlo k prevodu alebo prechodu tohto nároku a zanikla aj povinnosť plniť aj zo strany žalovaného. Žalovaný ako taký sa pritom žiadneho zásahu do osobnostných práv žalobcov nedopustil a ani za predmetnú dopravnú nehodu nezodpovedá.

37. Je pravdou, že vinník dopravnej nehody vodič E., ktorý spôsobil dopravnú nehodu porušením právnych povinností, pri tejto dopravnej nehode zomrel. On teda priamo zasiahol svojím konaním do osobnostných práv žalobcov. V tomto rozsahu by teda sa dalo súhlasiť s právnou argumentáciou žalovaného. Žalovaný však opomenul, že k zodpovednostnému právnemu vzťahu medzi priamym vinníkom dopravnej nehody a žalobcami ako pozostalými po obeti, ktorá zomrela pri dopravnej nehode, alebo v priamej súvislosti s dopravnou nehodou pristupuje ďalší právny vzťah, a to poistný právny vzťah, ktorý je viazaný priamo na prevádzku motorového vozidla a škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla, kde poisteným je nielen prevádzka tohto motorového vozidla a škoda ňou spôsobená, ale poistenými sú aj všetky osoby, ktoré sa nachádzali v motorovom vozidle. Nie je sporné, že motorové vozidlo, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda, za ktorú v zmysle rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sa považujú aj nemajetková ujma pozostalých po obeti dopravnej nehody, bolo poistené u žalovaného, bolo by možné stotožniť sa s argumentáciou žalovaného, že povinnosť priameho škodcu nahradiť prípadnú nemajetkovú ujmu po smrti tohto škodcu neprechádza na inú osobu v prípade, keby však neexistoval osobitný právny vzťah na základe uzavretého poistného vzťahu. Na základe tohto poistného vzťahu existuje povinnosť poisťovne plniť za vinníka, ktorý spôsobil škodu prevádzkou motorového vozidla, čo vyplýva zo samotného znenia Zákona o povinnom zmluvnom poistení, že ide o zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nejde o poistenie vodiča ako fyzickej osoby osobitne bez prevádzky motorového vozidla, všetky fyzické osoby, ktoré v čase dopravnej nehody sú síce zároveň poistené, ale toto poistenie sa stále viaže na škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla bez ohľadu na to, kto motorové vozidlo viedol v čase dopravnej nehody, a preto nemohlo dôjsť k zániku nároku žalobcov na prípadnú nemajetkovú ujmu, keďže škoda bola spôsobená nielen konaním priameho vinníka, ale hlavne prevádzkou motorového vozidla, ktorá prevádzka motorového vozidla je predmetom poistenia, kde na základe tohto osobitného právneho vzťahu - poistenia je daná povinnosť poisťovne plniť škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bez ohľadu na to, kto - ktorá konkrétna fyzická osoba škodu spôsobila. Tento výklad zodpovednosti žalovaného je plne v súlade s účelom Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 zákona, v zmysle ktorého ustanovenia poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej

zmluve, z čoho jednoznačne vyplýva, že ide o zodpovednosť titulom poistného vzťahu, keď je škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla s poukazom aj na ustanovenie § 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., kde predmetom úpravy je povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V zmysle § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. si nároky titulom škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla možno uplatniť priamo voči poisťovni - žalovanému, a preto nemôže byť zmyslom a účelom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, aby poisťovňa nemohla plniť titulom platne uzavretej poistnej zmluvy len z toho dôvodu, že priamy vinník dopravnej nehody zomrel, avšak jednoznačne škoda ako taká bola spôsobená priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, na ktorú prevádzku je poistenie viazané, a preto smrťou priameho vinníka dopravnej nehody nedošlo k zániku povinnosti žalovaného plniť titulom uzavretého poistného vzťahu všetku škodu, ktorá bola spôsobená v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, kde za škodu na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. možno považovať v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým po obeti dopravnej nehody v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla. V tejto súvislosti súd tiež poukazuje na závery uvedené podľa bodu 59 rozhodnutia ESD vo veci U., že je rozhodujúcim fakt, že zodpovednosť poisteného vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnú povahu a tiež záver, že poistením má byť krytá všetka škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla.

37.1 Podľa § 797 Občianskeho zákonníka právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poistná udalosť).

37.2 Podľa § 2 písm. f) Zákona č. 381/2001 Z.z. poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, podľa písm. g) poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, podľa písm. h) škodovou udalosťou je skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práv poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie a podľa písm. i) poistnou udalosťou je vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu.

37.3 V zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a Zákona č. 381/2001 Z.z. poistná udalosť vznikla súčasne so vznikom zodpovednosti poisťovne plniť za poisteného - vodiča motorového vozidla, ktorý spôsobil škodu pri dopravnej nehode, pri ktorej dopravnej nehode bola spôsobená škoda, na ktorú sa vzťahuje poistenie zodpovednosti v zmysle § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., keďže poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve, kde s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 prvej vety Zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené nároky aj na náhradu škody na zdraví, kde požadovaná nemajetková ujma žalobcami sa pre účely Zákona č. 381/2001 Z.z. považuje za škodu na zdraví, a preto aj z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že smrťou vodiča motorového vozidla, ktorý spôsobil neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov, nedošlo tiež k zániku povinnosti žalovaného ako poisťovateľa plniť.

38. Žalovaný ďalej vzniesol námietku premlčania nároku žalobcov, kde vychádzal z toho, že keď v dôsledku výlučne vývoja judikatúry nároky na náhradu nemajetkovej ujmy sa majú považovať za kategóriu škody na zdraví, nie je žiadny dôvod na to, aby sa tento nárok nepremičal v 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote, v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Žalovaný preto vzniesol námietku premlčania nároku žalobcov, keďže podľa žalovaného ku vzniku škody došlo 12. 04. 2018 a k podaniu žaloby až dňa 15. 05. 2020, t.j. po uplynutí subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby. Pokiaľ by súd vychádzal z právnej konštrukcie žalovaného, v danom prípade však by neuplynula subjektívna 2-ročná premlčacia doba, keďže pre naplnenie plynutia subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka je potrebné splniť 2 podmienky, vedomosť o škode a o tom, kto za škodu zodpovedá. Vedomosť o škode by bolo možné stotožniť so smrťou E. 12. 04. 2018, avšak vedomosť poškodených - žalobcov o tom, kto za ňu zodpovedá nemožno stotožniť ani s dňom, kedy došlo k dopravnej nehode, ani s dňom úmrtia E., keďže uvedené dni nedošlo k ustáleniu toho, kto za smrť E. zodpovedá, keďže prebiehalo vyšetrovanie a riešila sa otázka, či za dopravnú nehodu je vinný vodič E. alebo rušňovodič. Zodpovednosť za dopravnú nehodu bola ustálená až vydaním uznesenia o zastavení trestného stíhania, ktoré bolo vedené voči Milanovi Gubčovi dňa 30. 11. 2018, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. 12. 2018, z ktorých dôvodov uznesenia vyplýva, že vodič motorového vozidla Milan Gubčo spôsobil dopravnú nehodu porušením ustanovení Zákona o cestnej premávke a takže z tohto pohľadu preto nemohla by začať plynúť subjektívna premlčacia lehota pre žalobcov už 12. 04. 2018, ale až 14. 12.

2018 a keďže žaloba bola podaná 16. 05. 2020, nárok bol uplatnený v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty.

39. Odhliadnuc od horeuvedených právnych úvah súd je toho názoru, že nárok žalobcov je nárokom titulom nemajetkovej ujmy, ktorá sa len pre účely povinného zmluvného poistenia v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR považuje za škodu na zdraví, čo však nemení charakter právneho nároku žalobcov, že ide stále o nárok titulom nemajetkovej ujmy, ktorá nemajetková ujma je právom majetkovej povahy, a preto sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote v súlade s ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka v súlade aj s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR 5Cdo/66/2019, 2Cdo/194/2011, 8Cdo/24/2017. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd konštatuje, že nárok žalobcov nie je premlčaný.

40. Žalovaný na pojednávaní vzniesol ešte námietku týkajúcu sa podľa jeho názoru hrubých nedostatkov procesného útoku žalobcov, kde samotní žalobcovia si uplatňovali svoje nároky v rôznych výškach, pričom v žalobe tieto nároky vôbec nevysvetlili. Žalobcovia v samotnej žalobe mali povinnosť opísať pravdivo a úplne rozhodujúce skutočnosti, kde až na pojednávaní výsluchom žalobcov majú byť tieto skutočnosti zistené, v žalobe sú skutkové okolnosti uvedené len veľmi všeobecne. Podľa žalovaného pokiaľ rozhodujúce skutkové okolnosti budú uvedené len v rámci výsluchu žalobcov, podľa jeho názoru ide o doplnenie žaloby o rozhodujúce skutočnosti, ktoré už mali byť uvedené v žalobe a na takéto nové skutočnosti uvedené až vo výsluchu žalobcov by súd nemal prihliadať, pokiaľ nemajú konkrétnu súvislosť s tvrdenými skutočnosťami uvedenými v žalobe. Pokiaľ sa žalobcovia vo svojich výsluchoch budú vyjadrovať k iným okolnostiam ako uvedeným v žalobe, ide o zmenu rozhodujúcich skutočností a v konečnom dôsledku o zmenu žaloby. V tejto súvislosti súd poukazuje na bod II. a bod V. žaloby, kde žalobcovia jednak uvádzajú ustanovenia Občianskeho zákonníka, o ktoré opierajú právny základ svojho nároku, kde v bode II. konštatujú, že si uplatňujú nárok titulom ochrany osobnosti na základe úmrtia E., následkom čoho malo dôjsť do zásahu do osobnostnej sféry žalobcov a mala im vzniknúť ujma, nečakaným úmrtím E. došlo k závažnému zásahu spočívajúcemu v zásadnom nezvratnom a trvalom obmedzení ich súkromného a rodinného života. V žalobe je ďalej uvedené, že nebohá E. bola dcérou žalobcov a/ a b/, sestrou žalobcov c/ až e/, matkou maloletého žalobcu f/ a družkou žalobcu g/ a ďalej je uvedené, že všetci žalobcovia mali s nebohou dobrý, blízky a intenzívny vzťah, nebohá sa spolu so svojím druhom starali o maloletého žalobcu f/, spolu ho vychovávali a rovnako ako aj žalobkyne c/ až e/ mali s nebohou dobrý vzťah, ktorý bol intenzívny, často sa navštevovali.

41. Opis rozhodujúcich skutočností uvedených v žalobe súd považuje za dostatočný z toho pohľadu, aby už zo samotnej žaloby bolo zrejmé, čoho sa žalobcovia domáhajú, voči komu, na základe akého skutkového deja. Žalobcovia vo svojich výsluchoch si neuplatňovali nejaký iný nárok, na základe nejakých iných skutkových okolností alebo iného skutkového deja, ale len toho, čo bol opísaný v žalobe. Z tohto pohľadu nejde o zmenu žaloby v zmysle § 140 ods. 2 C.s.p., keďže pri porovnaní žaloby a výsluchov žalobcov nemožno konštatovať, že došlo k podstatnej zmene alebo doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. V samotnej žalobe žalobcovia nemusia zachádzať do absolútnych detailov, ale zo samotnej žaloby musí byť jasné, čoho sa žalobcovia domáhajú, akého nároku, na základe akých skutkových okolností, na základe akého skutkového deja, čo v danom prípade je splnené, zo samotnej žaloby je jasné, čoho sa žalobcovia domáhajú, že sa domáhajú práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na základe neoprávneného zásahu do ochrany osobnosti, ktorý spôsobil vodič E. v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo poistené v súvislosti s touto prevádzkou u žalovaného. V žalobe samotnej je konštatované, že žalobcovia s nebohou E. mali intenzívne citové vzťahy a neočakávaným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti došlo k vzniku nemajetkovej ujmy, kde žiadna z foriem morálneho zadosťučinenia nie je na mieste, a preto si uplatňujú nemajetkovú ujmu formou peňažnej náhrady. Z výsluchu žalobcov nejaký iný nárok nevyplýva, stále ide o ten istý nárok, na nemajetkovú ujmu uvedenú v žalobe, výsluchy žalobcov sa opierajú o rovnaký skutkový dej - dopravnú nehodu, bližšie sa len vyjadrujú k otázke intenzity vzťahov s nebohou E., ktorú obsahujú stránku výsluchu žalobcov žalovaný ani nenamietal, a z tohto pohľadu, ako to súd už konštatoval vyššie, nejde o zmenu žaloby v smere podstatného doplnenia alebo zmeny rozhodujúcich skutočností.

42. Vo vzťahu medzi žalobcami a nebohou E. išlo o najbližšie osoby, vo vzťahu medzi žalobcami a/ a b/ išlo o rodičov nebohej, vo vzťahu medzi žalobcami c/ až e/ išlo o sestry nebohej, vo vzťahu k maloletému žalobcovi f/ išlo o syna nebohej a vo vzťahu k žalobcovi g/ išlo o druhu nebohej, na základe čoho možno konštatovať, že skutočne ide o najbližšie osoby s najvyššími citovými väzbami, ktorý zásah do týchto vzájomných vzťahov každá jedna osoba pociťuje najcitlivejšie. Skutočnosť, že žalobcovia a/ a b/ boli rodičmi, žalobcovia c/ až e/ sestrami, žalobca f/ synom a žalobca g/ druhom vyplýva jednak z výpovedí jednotlivých žalobcov, ktorá skutočnosť vyplýva tiež z lustrácie v Registri obyvateľov ako

verejného zoznamu, ktorú registráciu súd vyhotovuje aj bez návrhu strán v spore a táto skutočnosť vyplýva tiež z predloženého úmrtného listu nebohej E. a rodných listov žalobcov.

43. Žalobkyňa a/ na pojednávaní uviedla, že nebohá E. bola jej dcérou a vždy im veľmi pomáhala. Súd počas výsluchu žalobkyne konštatoval, že žalobkyňa sa viackrát počas výsluchu rozplakala. Nebohá po skončení školy s druhom kúpili rodinný dom poschodový, aby bol aj pre rodičov, aby mohli spolu žiť a aby sa dcéra mohla o nich starať. Tento rodinný dom spolu predstavovali, v tomto rodinnom dome spolu žili 3 roky, predtým žili v bytovke aj s druhom, s ktorým sa poznali zo základnej školy. Dcéra stále pracovala, nikdy nebola nezamestnaná. Keď bývali s nebohou v rodinnom dome, stále si vzájomne pomáhali, žalobkyňa im pomáhala aj so synom, keď jeho rodičia išli do práce. Navzájom si pomáhali aj pri upratovaní a varení, chodili spolu aj na výlety alebo prechádzky, keď dcéra išla do obchodu, vždy sa spýtala, či niečo nepotrebuje. Takto to išlo dennodenne. Žalobkyňa uviedla, že je jej stále veľmi ťažko, aj z toho, že odišlo také mladé dieťa a že zostal aj syn bez matky. Po nehode žalobkyňa musela brať aj lieky na spanie, avšak to nepomáhalo. Aj teraz, s odstupom času každý večer čaká, či nepríde z práce. Stále chodí na cintorín, tam chodí aj s vnukom, ako aj s druhom nebohej dcéry. Nebohá E. mala dobré vzťahy aj so sestrami, stretávali sa cez sviatky, navštevovali sa aj na narodeniny, chodili ku druhej dcére do Českej republiky alebo do Viedne, aj pred nehodou bola celá rodina doma na Veľkú noc. Taktiež sa navštevovali cez prázdniny. Sestry bývali v kontakte aj telefonicky alebo si volali cez Skype. Žalobkyňa ďalej uviedla, že nemá pocit, že by to postupom času prešlo, uviedla, že ju to zrejme neprejde do konca života, je to iné, keď zomrie starý človek, ale pred nebohou bol celý život. Žalobkyňa ďalej uviedla, že predtým, ako sa nasťahovali do rodinného domu s nebohou bývali v jednom byte aj s jej druhom niekoľko rokov a potom bývali spolu v rodinnom dome asi 3 roky. S druhom mala nebohá dobrý vzťah, poznali sa dávno, od základnej školy. Nikdy nepočula, že by mali spolu nejaké nehody. Po nehode syn nebohú matku stále hľadal, stále sa pýtal, kde je, aj teraz syn matku stále spomína, keď príde k žalobkyňi na návštevu.

44. Žalobca b/ uviedol na pojednávaní, že je otcom nebohej E., kde s dcérou mali dobrý vzťah, boli každý deň v kontakte. Najskôr spolu bývali s dcérou aj s jej druhom v bytovke a potom, keď dcéra s druhom kúpila rodinný dom, bývali s ňou spolu. Nebohá E. sama navrhla, aby išli s nimi rodičia bývať do rodinného domu. Navzájom si pomáhali a bolo to lepšie, keď bývali spolu, dávali pozor aj na vnuka. V dome bývali na prízemí a dcéra s druhom a synom na poschodí. Museli si navzájom pomáhať. Žalobca uviedol, že po nehode už celá rodina nepozná žiadnu zábavu, jeho manželka - žalobkyňa a/ má stále smútok, po celom dome má vyložené fotky dcéry, pozerá si fotky aj na internete a stále plače. Nebohá veľmi pomáhala aj sestram, bola najrozumnejšia, so sestrami bola v každodennom kontakte buď cez telefón, alebo cez internet. Keď bola doma, nikde nechodila, z roboty išla rovno domov, každodenne sa kontaktovala len so sestrami a starala sa s druhom o syna. So sestrami ako rodiny sa stretávali na Vianoce, na Silvestra a cez prázdniny, buď v Českej republike, alebo vo Viedni, alebo u žalobcov a/, b/ v rodinnom dome. Žalobca uviedol, že po nehode o týždeň dostal infarkt, kde pripustil, že fajčil 14 rokov. Žalobca b/ ďalej uviedol, že mu je stále ťažko, ale necháva si všetko pre seba, nevie plakať. Druh dcéry chodí každý týždeň aj so synom na návštevu, ide na cintorín a podľa žalobcu druh dcéry je taký nesvoj, doma má taktiež vyložené fotky dcéry, žalobca tiež uviedol, že aspoň raz za týždeň chodí na cintorín k hrobu nebohej. Jeho manželka chodí každý druhý deň, hrob umýva, utiera, chodí sa tam vyplakať.

45. Žalobkyňa c/ na pojednávaní uviedla, že je mladšou sestrou nebohej E., kde s nebohou mali veľmi dobrý vzťah, kde napriek tomu, že žalobkyňa od roku 2011 býva natrvalo vo Viedni, boli v každodennom kontakte, písali si cez Messenger. K rodičom chodievali celé rodiny na Vianoce a stretávali sa pravidelne aj u nej vo Viedni, kde prišli rodičia aj sestry s rodinami. Z týchto stretnutí si robili aj fotky. Následne súd konštatoval, že žalobkyňa sa počas výsluchu rozplakala a nedokázala ďalej pokračovať vo svojej výpovedi, kde súd pojednávanie prerušil za účelom, aby sa žalobkyňa mohla upokojiť, kde súd však ďalej konštatoval, že ani po niekoľkých minútach žalobkyňa nebola schopná pokračovať vo svojej výpovedi a celá sa triasla a vzhľadom na vzniknutú situáciu právny zástupca žalobcov upustil od výsluchu tejto žalobkyne.

46. Žalobkyňa d/ na pojednávaní uviedla, že je mladšou sestrou nebohej E. a bola si s ňou najbližšie, bývali v jednej domácnosti v bytovke. Po tom, ako sestra otehotnela a rozhodli sa s druhom kúpiť veľký dom, kde sa sestra s druhom ako aj rodičmi odsťahovali a žalobkyňa s druhom zostala bývať v bytovke, ale v jednej obci. Po nehode žalobkyňa s druhom kúpili od druhu nebohej rodinný dom a odvtedy žalobkyňa býva spolu s rodičmi v tomto rodinnom dome. Žalobkyňa ďalej uviedla, že so sestrou boli stále spolu, boli v každodennom kontakte, chodili spolu aj do Rimavskej Soboty, spolu bývali aj na sviatky, spolu organizovali oslavy, aj na Halloween sa obliekli oni aj deti a tak oslavovali. Počas výsluchu žalobkyne súd konštatoval, že sa žalobkyňa rozplakala a ďalej uviedla, že po nehode už to nie je také, ako keď sestra žila. Všetky 4 sestry mali dobrý vzťah, ale ona mala k nej najbližšie, lebo s ňou bola každý

deň. Celé rodiny sa stretávali často, na Vianoce, na Silvestra, aj cez prázdniny. Napriek tomu, že uplynul už nejaký čas od nehody, sestra jej stále chýba, nie je to už také, ako to bolo. Zostali už len spomienky, fotky a videá. Po nehode je aj druh nebohej smutný, nie je už taký, aký bol predtým, žalobkyňa povedala, že mu sestra chýba, boli spolu od 14-tich rokov. Aj sestrin syn sa na matku stále pýta, keď príde k nim na návštevu a vidí mamine fotky. Najťažšiu situáciu podľa žalobkyne znášala matka, ktorá stále plače. Otec o tom nehovorí, všetko si necháva v seba. Žalobkyňa ďalej uviedla, že často chodí na cintorín, aj 2-krát za týždeň, väčšinou s mamou, na hrobe zapália sviečky a v lete nosia čerstvé kvety. Taktiež ďalšie sestry s nebohou boli v každodennom kontakte cez sociálne siete. Po nehode kvôli rodičom kúpili od druhej sestry rodinný dom, v ktorom nebohá s rodičmi bývala, keďže druh nebohej tam nechcel zostať kvôli spomienkam a kúpil si byt v Rimavskej Sobotě.

47. Žalobkyňa e/ na pojednávaní uviedla, že je staršou sestrou nebohej E., kde uviedla, že so sestrou mala dobrý vzťah, stretávali sa spolu na oslavách narodenín, svojich aj detí. Vždy sa stretla celá rodina buď na Silvestra, alebo na Vianoce, alebo cez prázdniny. Buď sa rodiny stretli u nich v Českej republike, alebo u sestry vo Viedni, alebo u rodičov doma. Chodievali spolu na výlety, písali si cez Messenger alebo volali cez Skype. Vždy spolu niečo riešili, každodenne si volali, keď chcela mať sestra svadbu alebo keď chcela mať ďalšie dieťa. Žalobkyňa uviedla, že od roku 2007 je natrvalo v Českej republike, avšak so sestrou boli v kontakte, mali dobrý vzťah, všetko si spolu hovorili. V dobrom vzťahu boli všetky sestry, všetky majú dobrý vzťah aj k rodičom, držia spolu ako jedna rodina. Žalobkyňa uviedla, že je jej ťažko len o tom hovoriť, keď tu sestra nie je. Je tu síce jej syn, ale je mu smutno. Po nehode žalobkyňa uviedla, že ani sa nedá vyjadriť, čo museli prežiť. Počas výsluchu žalobkyne súd konštatoval, že táto sa počas výsluchu rozplakala. Žalobkyňa ďalej uviedla, že aj po čase, ktorý uplynul od nehody, im sestra stále chýba. Sú v kontakte s jej druhom a synom. S nebohou bola v kontakte minimálne 3 - 4-krát do týždňa, sestra jej posielala aj videá o synovi a ona jej o svojej dcére. Všetky sestry spolu mali dobrý vzťah, ona je síce najstaršia, ale nebohá E. im vedela vždy poradiť, keď mali sestry nejaké problémy aj vo vzťahu. Preto im je teraz tak ťažko, lebo im veľmi chýba, po nehode sa v rodine veľa zmenilo, nie je to už také veselé, lebo im sestra chýba. O vzťahu nebohej s jej druhom žalobkyňa uviedla, že spolu mali perfektný vzťah a jej kamaráti jej hovorili, že taký vzťah ešte nevideli. Druh nebohej sa po nehode zmenil, je smutný, nič nehovorí, je zničený a keď rozpráva, tak len o synovi. Nebohá mala dobrý vzťah aj k rodičom, ona vlastne kúpila dom, aby mohla byť spolu s rodičmi, aby sa mohla o nich starať. Po nehode im pomáha hlavne sestra L.. Pred nehodou sa celé rodiny stretávali, na prázdniny chodili k rodičom a na Vianoce a na Silvestra sa rodina stretávala buď v Českej republike, alebo vo Viedni. Stratu dcéry najviac pociťuje mama, otec to nevie veľmi prejavovať, ale mama jej povedala, že otca videla, ako plače.

48. Žalobca g/ na pojednávaní uviedol, že je druhom nebohej E., v čase nehody žil s ňou ako druh a družka, poznali sa od roku 2003, zaľúbili sa do seba, spolu skončili základnú školu, vybrali si rovnakú strednú školu, po skončení školy začali spolu pracovať a žiť v spoločnej domácnosti na ubytovni v Galante, potom v Bratislave a neskôr začali spolu pracovať v Rimavskej Sobotě. Spolu plánovali veľa vecí, kúpili si dom v Hodejove, začali ho prestavovať a narodil sa im syn. Pred nehodou plánovali svadbu a chceli mať aj ďalšie dieťa. Veľmi dobre spolu žili, nikdy neprerušili spolužitie. Kúpili si aj veľký rodinný dom, tento spolu s rodičmi nebohej prestavovali a rodičia nebohej bývali s nimi. S celou rodinou nebohej mali dobrý vzťah, s jej rodičmi, sestrami, navštevovali sa aj so sestrami v zahraničí, v Českej republike a vo Viedni, trávili tam napríklad spolu Vianoce. Chodili spolu na výlety, aj so sestrami do Maďarska. Žalobca sa vyjadril v tom smere, že nebohá bola jeho láskou, matkou jeho dieťaťa, mali spolu veľa zážitkov, boli spolu od svojich 14-tich rokov. Po nehode zanevrel na lekárov, a preto nevyhľadal lekársku pomoc. Kvôli postojom lekárov po nehode nebohej. Žalobca ďalej uviedol, že po nehode to bolo veľmi ťažké, pomohla mu však rodina, rodičia nebohej a jeho rodičia. Syn nebohej mamu stále hľadá, synovi po nehode vysvetlil, že sa mama už nevráti. Po nehode rodinný dom, v ktorom býval s nebohou, predal švagrinej a švagrovi, keďže s domom ho spájalo veľa zážitkov a kúpil si byt v Rimavskej Sobotě, kde žije so synom a mamou, ktorá mu pomáha. Keď si aj v súčasnosti pomyslí na nebohú, je mu stále ťažko, stále ju ľúbi, chýba mu. Nevie sa s tým zmieriť, vzhľadom na to všetko, čo spolu plánovali a už sa to nedá dosiahnuť. Myslí na ňu každý deň, nemá žiadnu inú známosť. Na cintorín chodí 2 -3-krát týždenne, nosí tam sviečky a kvety. Syn v čase nehody mal 3 roky, nebohá sa o neho starala do 3-och rokov veku na materskej dovolenke a v čase nehody len začala pracovať. Po nehode syn matku stále hľadá. Keď vidí jej fotku, pobozká ju. Syn už pochopil, že sa matka nevráti. Žalobca ďalej uviedol, že nebohá mala rada svojich rodičov, a preto aj kúpili spolu poschodový rodinný dom, v ktorom bývali spolu s jej rodičmi asi 3 roky. Rodičia nebohej dávali pozor na syna, keď išli do práce, pomáhali si navzájom, nebohá im pomáhala upratovať dom, oni ich vozili k doktorovi. Nebohá rodičom aj navarila, keď išli k lekárovi. Pre rodičov nebohej to bol veľký šok, strata dcéry, psychicky ich to zničilo, nevedia sa s tým zmieriť, že už dcéra nie je medzi nami. Matka stále plače, aj otec.

49. Žalovaný na poslednom pojednávaní uviedol, že nespochybňuje obsahovú stránku výsluchu žalobcov, a preto zo skutkových tvrdení uvedených žalobcami v žalobe, ako aj zo skutkových tvrdení žalobcov doplnených pri ich výsluchu je možné vychádzať v tom smere, že súd má za preukázané, že medzi všetkými žalobcami a nebohou E. boli blízke, intenzívne a hlboké citové vzťahy, žalobcovia a/ a b/ ako rodičia posledné 3 roky s nebohou žili v jednom rodinnom dome, navzájom si pomáhali, riešili bežné každodenné problémy ako aj vážne starosti, boli na seba naviazaní, aj pred spolužitím v spoločnom dome bývali spoločne v jednom byte spolu aj s druhom nebohej. Boli teda s nebohou v každodennom kontakte, práve z jej popudu nebohá s druhom kúpili poschodový rodinný dom, aby bola s rodičmi spolu, aby sa mohla o nich starať, čo svedčí o tom, že rodičia s nebohou mali navzájom veľmi úzke vzťahy založené na vzájomnej láske a porozumení. Rodičia s nebohou boli v každodennom kontakte. Navzájom si pomáhali aj pri prestavbe spoločného rodinného domu, rodičia nebohej pomáhali aj pri výchove syna, spoločne riešili aj otázky bežného života, či už v súvislosti s tým, čo budú variť, či otázku spoločného nákupu. Rodičov náhla smrť nebohej ťažko zasiahla, čo je pochopiteľné z toho dôvodu, že žili v jednom dome, boli v každodennom kontakte, navzájom si pomáhali, boli na seba citovo naviazaní, obaja rodičia ťažko znášajú smrť dcéry, nevedia sa s ňou vyrovnávať ako so smrťou svojho dieťaťa, ktoré s nimi mohlo ešte žiť, ešte veľmi dlho, s ktorým dieťaťom mohli ešte navzájom si pomáhať, zdieľať radosť aj starosti, tešiť sa z nej, z jej úspechov, tešiť sa z toho, že sa s ňou vôbec môžu stretnúť, keďže boli zvyknutí byť s týmto dieťaťom v každodennom kontakte. Náhlou smrťou nebohej E. ako dcéry žalobcov a/ a b/ došlo dôvodne k neoprávnenému zásahu do ochrany osobnosti - súkromia žalobcov a/ a b/, ktorý zásah je trvalý, nezvratný, stratili možnosť rozvíjať citové a rodinné väzby so svojou najbližšou rodinnou a blízkou osobou, na ktorú boli naviazaní, a preto pri takomto neoprávnenom zásahu do ochrany osobnosti žalobcov a/ a b/ je možno konštatovať, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste a takýto závažný zásah odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

50. Žalobcovia c/ až e/ boli sestrami nebohej E., kde ich výsluchmi, ako aj výsluchmi ďalších žalobcov bolo preukázané, že s nebohou mali blízke citové vzťahy. Žalobkyňa d/ bola s nebohou v každodennom kontakte, keďže bývala v jednej obci, každodenne sa osobne stretávala s nebohou alebo si spolu telefonovali, riešili spolu bežné aj vážne problémy, nebohá žalobkyňu d/ vedela vždy poradiť, keď mala napríklad aj vzťahové problémy. Žalobkyne c/ a e/ už posledné roky síce neboli v každodennom osobnom kontakte, avšak z výsluchu všetkých žalobcov je preukázané, že boli takmer v každodennom kontakte cez sociálne siete alebo si často telefonovali, riešili spolu svoje problémy s nebohou, ktorá im vedela vždy dobre poradiť, keďže ju v tomto smere sestry považovali za najskúsenejšiu. Všetky sestry s nebohou okrem každodenného buď fyzického kontaktu, alebo kontaktu telefonického, či cez sociálne siete sa pravidelne stretávali na rodinných oslavách, či už pri príležitosti niekoho narodenín a taktiež sa pravidelne stretávali počas sviatkov, a to Vianoc a Silvestra, kde sa striedali tak, že sa celá rodina stretla buď v Českej republike, alebo vo Viedni, alebo u rodičov doma. Taktiež celé rodiny žalobkyň c/ až e/ sa stretávali s nebohou aj s rodičmi aj počas prázdnin, chodili spolu na výlety, boli na seba citovo naviazaní, keďže boli v pravidelnom kontakte, takmer každodennom. Boli zvyknuté navzájom sestry s nebohou riešiť aj každodenne nielen vážne problémy súvisiace so životom, ale aj bežné problémy, posielali si videá alebo fotografie svojich detí a navzájom sa spolu tešili z toho, prípadne spolu riešili problémy súvisiace so svojimi vzťahmi, prípadne problémy súvisiace so svojimi deťmi. Sestry s nebohou vždy spolu komunikovali, keďže im vedela vždy dobre poradiť, takto boli spolu zvyknuté, všetko spolu riešiť, a preto je dôvodné konštatovať, že náhlou smrťou nebohej E. u žalobkyň c/ až e/ došlo k neoprávnenému zásahu do ich práva na ochranu osobnosti, zásahu do ich súkromia, boli ochudobnené týmto náhlým zásahom o možnosť rozvíjať citové a rodinné väzby so svojou sestrou, na čo boli zvyknuté, týmto neoprávneným zásahom bola spôsobená nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá ujma, ktorá žalobkyne bude sprevádzať celý život, o čom svedčí aj tá okolnosť, že všetky 3 žalobkyne ako sestry na pojednávaní plakali a dokonca žalobkyňa c/ nebola schopná kvôli citovému rozrušeniu napriek odstupe času od nehody vôbec dokončiť svoj výsluch. Neočakávaným, šokujúcim a náhlým úmrtím nebohej E. došlo taktiež u týchto žalobkyň k tak závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti, k trvalému obmedzeniu ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste a pri takomto vážnom zásahu do práva na ochranu osobnosti je dôvodné aj u týchto žalobkyň priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

51. U žalobcu g/ ide o druhu nebohej, s ktorou sa poznal od svojich 14-tich rokov, chodili spolu už na základnú školu, ako aj strednú školu, po skončení školy začali spolu pracovať a žiť v spoločnej domácnosti, kde najprv žili v spoločnej domácnosti u rodičov nebohej v byte a neskôr kúpili spolu s nebohou rodinný dom poschodový aj pre rodičov nebohej. Spolu s nebohou a jej rodičmi dom prestavovali, mali spolu dieťa, plánovali mať spolu svadbu, ako aj chceli mať spolu druhé dieťa.

Medzi týmto žalobcom a nebohú nedošlo nikdy k prerušeniu spolužitia, spolu pekne žili, boli spolu v každodennom kontakte, mali spolu veľké plány, ktoré sa už nepodarí naplniť. Žalobca sa vyjadril, že nebohú stále ľúbi, bola jeho životnou láskou, stále mu veľmi chýba, a preto aj kvôli spomienkam na nebohú musel predať rodinný dom, ktorý kúpil spolu s nebohú, ktorý spolu predstavovali a chceli tam spolu bývať, čo svedčí o tom, že náhla smrť E. tohto žalobcu hlboko zasiahla a nevie sa s ňou vysporiadať, čo potvrdili aj ďalší žalobcovia, že po smrti nebohej sa tento žalobca veľmi zmenil, je smutný, nič ho nezaujímá a rozpráva len o synovi. Žalobca na nebohú myslí každý deň, stále mu veľmi chýba a nie je schopný sa so stratou nebohej vyrovnáť aj vzhľadom na všetky plány, ktoré s nebohú mal do budúcnosti. Žalobca bol na nebohú citovo naviazaný, keďže boli v blízkom citovom vzťahu od svojich 14-tich rokov, spolu chodili do školy, do práce, spolu navštevovali rodinu, spolu sa starali o svoje dieťa a plánovali ďalšie dieťa. Preto dôvodne u tohto žalobcu možno taktiež konštatovať, že náhlou smrťou nebohej E. navždy stratil možnosť rozvíjať citové a rodinné väzby so svojou najbližšou osobou a tým došlo k ujme na základe neoprávneného zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti - do práva rozvíjať súkromný život so svojou najbližšou osobou v budúcnosti a pri tomto zásadnom a trvalom obmedzení jeho súkromného a rodinného života žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je na mieste. Pri takomto závažnom zásahu do práva na ochranu osobnosti je plne dôvodné aj u tohto žalobcu priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

52. Čo sa týka maloletého žalobcu f/, tento vzhľadom na svoj vek či už v čase nehody (3 roky) a v čase pojednávania (7 rokov) nebol vypočutý vzhľadom na to, aby súd výsluchom tohto maloletého žalobcu nespôsobil ešte nejakú ďalšiu traumu v živote maloletého. Z výpovedí ostatných žalobcov však jednoznačne vyplýva, že maloletý žalobca vnímal smrť nebohej E., ktorá bola jeho matkou. Táto sa o neho od narodenia s láskou starala, prvé 3 roky bola s týmto maloletým žalobcom na materskej dovolenke, aby sa mu mohla plne venovať. Len krátko pred nehodou začala pracovať a dohodla sa so svojimi rodičmi, že v čase, keď bude pracovať, budú sa rodičia nebohej starať o jej syna. Z výpovedí žalobcov vyplýva, že maloletý syn matku stále hľadá, pýta sa na ňu, keď vidí jej fotku, vždy ju pobozká. So svojím otcom a s matkou nebohej chodí aj na cintorín, na hrob svojej matky, kde bez ohľadu na všetky horeuvedené konštatovania je možné uzavrieť, že tomuto maloletému žalobcovi nebohá bude najviac chýbať, keďže stratil svoju matku ako najbližšiu osobu, na ktorú osobu maloleté dieťa je hlavne prvé roky svojho života najviac naviazané, nebohá sa o syna prvé 3 roky starala, keďže bola na materskej dovolenke, s týmto žalobcom nebohá bola najviac citovo naviazaná, všemožne sa mu venovala spolu s jeho otcom. Tomuto žalobcovi bude matka najviac chýbať, nebude môcť tento žalobca využívať to, že s matkou nemôže byť v každodennom kontakte, užívať si jej lásku a náklonnosť, nebude môcť s ňou riešiť aj do budúcnosti problémy, ktoré súvisia s detstvom a dospievaním, tento žalobca je najviac ochudobnený, aj jeho zásah do práva na ochranu osobnosti je najviac závažný, keďže vo vzťahu matka a maloleté dieťa ide o vzťah dvoch najbližších osôb, hlavne prvé roky života, ktoré osoby sú si navzájom veľmi blízke, citovo na seba naviazané, a preto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti - práva na súkromie tohto žalobcu došlo k zásadnému a nezvratnému obmedzeniu jeho súkromného a rodinného života v tak významnej viere, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste. Tragická smrť nebohej E. v dôsledku dopravnej nehody je takým závažným zásahom, ktorý odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

53. Na základe výsluchu žalobcov súd dospel k záveru, že všetci žalobcovia mali s nebohú E. blízke vzájomné vzťahy, ich vzťahy boli intenzívne a hlboké. Všetci žalobcovia intenzívne pociťovali stratu dcéry, sestry, matky a družky a dlhodobo sa s tým nevedeli vysporiadať. Je potrebné zobrať do úvahy, že stratou E. došlo k strate najbližšieho človeka v živote žalobcov, a to dcéry, sestry, matky a družky, s ktorou mali veľmi dobré vzťahy, rozumeli si, vzájomne spolu dobre vychádzali, vzájomne spolu si aj pomáhali, keď to bolo potrebné, vedeli sa na seba spoľahnúť, vedeli si spolu poradiť pri riešení problémov. Často boli v kontakte, mysliac tým sestry nebohej, prípadne v každodennom kontakte, mysliac tým žalobcov a/, b/, d/, f/ a g/. Takto jednoznačne možno potom konštatovať, že neoprávneným zásahom do osobnostnej sféry žalobcov, ktorý spôsobil vodič E., došlo k prerušeniu vzájomných väzieb a vzťahov medzi žalobcami a nebohú. Žalobcovia prišli o možnosť v budúcnosti rozvíjať svoj vzájomný vzťah s nebohú, s ktorým do budúcnosti počítali. Nebohá E. bola zdravým, mladým človekom, plným energie, a preto je predpoklad, že nebyť nehody, obohacovala by život žalobcov už len svojou prítomnosťou či radou, na čo boli žalobcovia zvyknutí. Náhla strata takéhoto blízkeho človeka veľmi intenzívne zasiahne každého človeka, pretože sa musí vyrovnáť so stratou tohto blízkeho človeka a zvyknúť si na to, že tento človek navždy odišiel a už nebude možné tak, ako v minulosti sa s ním stretnúť, porozprávať sa, dať si poradiť alebo mu len tak zatelefonovať. Takáto strata blízkeho človeka je spôsobilá prívodiť ujmu v osobnostnej sfére každého človeka, kde každý človek má právo na ochranu svojho súkromia a rodiny, na ochranu okruhu blízkych osôb a keď dôjde k neoprávnenému zásahu do tejto osobnostnej sféry tak, ako

je tomu v tomto prípade, je plne dôvodné konštatovať, že nie je postačujúce len morálne zadostučinenie, ale je na mieste priznať aj nemajetkovú ujmu vo finančnom vyjadrení, keďže došlo na strane žalobcov k strate najbližšieho človeka, ktorú stratu prežívajú veľmi intenzívne a strata tohto človeka ich veľmi zasiahla. Všetci žalobcovia na pojednávaní ťažko prežívali už len okolnosť toho, že sa k veci súvisiacej so stratou alebohjej museli vôbec vyjadrovať. Počas výsluchu stále mali slzy na krajíčku, aj sa rozplakali, kde žalobkyňa c/ kvôli citovému rozpoloženiu nemohla dokončiť ani svoju výpoveď. Počas výsluchu žalobcov súd nadobudol pocit, že žalobcovia vypovedajú skutočne presvedčivo, uveriteľne, a že pokiaľ uvádzajú nejaké skutkové tvrdenia týkajúce sa ich vzťahu k nebohej, vypovedajú pravdivo tak, ako to cítia. Preto záverom k tejto otázke súd uzatvára, že súd má za preukázané existenciu príbuzenských vzťahov medzi žalobcami a nebohou a ďalej má preukázané, že medzi žalobcami a nebohou boli intenzívne citové a sociálne vzťahy odôvodňujúce priznanie nemajetkovej ujmy aj vo finančnom vyjadrení.

54. Pre priznanie konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy nie sú stanovené žiadne pevné kritériá, v rámci ktorých by súd mohol priznať konkrétnu výšku nemajetkovej ujmy, v danom prípade je potrebné zohľadniť okolnosti konkrétneho prípadu. Pri zohľadnení osobitosti každého prípadu na strane pozostalých - žalobcov sú významnými kritériami pre určenie výšky náhrady intenzita ich vzťahu so zomrelým, vek zomrelého a pozostalých, prípadná existenčná či hmotná závislosť na zomrelom, prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Kľúčovou je kvalita vzájomného vzťahu, lebo strata milovanej osoby zasiahne pozostalého nezrovnateľne citlivejšie, než strata príbuzného, ku ktorému má vzťah neutrálny, či dokonca negatívny. I keď strata dcéry, sestry, matky a družky predstavuje ujmu v každom veku, inak túto stratu chápe druh po nejakom krátkodobom zväzku, inak po dlhodobom, u žalobcu g/ 14-ročnom spolužití a inak chápe stratu maloleté alebo dospievajúce dieťa pri strate rodiča a inak dospelé dieťa, ktoré má už aj iné väzby, prípadne vlastnú rodinu.

55. Pri zohľadnení horeuvedených kritérií tak na strane žalobcov, u žalobcu g/ je potrebné zohľadniť to, že protiprávnym zásahom do jeho osobnostnej sféry zo strany vodiča motorového vozidla došlo k strate najbližšej osoby, s ktorou prežil 14 rokov, mal s ňou nekonfliktný, bezproblémový, intenzívny vzťah, žalobca g/ bol na nebohú citovo naviazaný, všetky veci, aj veci každodennej potreby riešili spoločne. O intenzite ujmy tohto žalobcu svedčí aj to, že žalobca g/ po nehode odpredal rodinný dom, v ktorom žil spolu s nebohou kvôli tomu, že tento rodinný dom mu nebohú pripomínal, s jej stratou sa nevie zmieriť. U žalobcov a/ a b/ je možné zohľadniť to, že s nebohou dcérou mali taktiež dobrý a nekonfliktný vzťah, ktorý bol intenzívny, posledné 3 roky rodičia s nebohou dcérou žili v jednom dome, navzájom si pomáhali, či pri prestavbe rodinného domu, či pri chode spoločnej domácnosti, či pri výchove vnuka - maloletého žalobcu f/. Aj predtým, ako sa žalobcovia a/ a b/ presťahovali do rodinného domu bývali s dcérou v jednom byte a o hĺbke intenzity ich vzťahu k nebohej svedčí aj to, že z iniciatívy ich nebohej dcéry táto kúpila poschodový rodinný dom kvôli tomu, aby sa o rodičov mohla postarať, byť im nablízku keď budú potrebovať a aby si mohla s rodičmi navzájom pomáhať a byť im oporou. U žalobcov c/ až e/ ako sestier nebohej možno zohľadniť okolnosti, že žalobca d/ bol v každodennom kontakte s nebohou, keďže býval v jednej obci s nebohou, každodenne sa navštevovali a keď náhodou neboli spolu osobne, telefonovali si, riešili spolu bežné aj vážne problémy týkajúce sa svojich detí, riešili spolu vzťahové problémy, organizovali spolu oslavy, stretávali sa spolu na Vianoce, na Silvestra a cez prázdniny, čo platí aj pre žalobcov c/ a e/, ktoré síce vzhľadom na to, že bývajú v zahraničí neboli v každodennom osobnom kontakte, ale boli takmer v každodennom kontakte cez sociálne siete, či už si telefonovali alebo písali. Taktiež riešili všetky veci s nebohou, keďže podľa vyjadrenia všetkých žalobcov nebohá bola osobou životne skúsenou, schopnou poradiť ostatným pri riešení bežných, ako aj vážnych problémov, a preto aj tieto žalobkyne boli zvyknuté sa bežne obracať na nebohú s radou a o pomoc. Takto možno charakterizovať aj vzťah žalobcov c/ až e/ za intenzívny, kde stratu nebohej tieto žalobcovia jednoznačne považujú za hlbokú a intenzívnu. Čo sa týka maloletého žalobcu f/, už samotné konštatovanie, že maloletý vo veku 3-och rokov stratil svoju matku, na ktorú bol citovo naviazaný, keďže do času nehody sa matka oňho prevažne starala, keďže bola na materskej dovolenke a len tesne pred nehodou začala pracovať možno túto skutočnosť charakterizovať ako skutočnosť, ktorá spôsobila u tohto maloletého žalobcu veľkú emocionálnu traumu, keďže stratil svojho najbližšieho človeka trvalo a nezvratne, ktorý človek mu mal byť oporou počas prvých dní života a dospievania, na ktorého sa mal maloletý žalobca spoľahnúť, obrátiť sa o pomoc a tešiť sa z jeho prítomnosti. Ujmu spôsobenú touto žalobcovi jednoznačne možno charakterizovať ako za ujmu intenzívnu, veľmi hlbokú, ktorá ho môže sprevádzať celý zvyšok života.

56. Keďže právna úprava v Občianskom zákonníku v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch nestanovuje žiadnu konkrétnu výšku, ani rozpätie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch pri protiprávnom zásahu do osobnosti oprávnených osôb, pri konštatovaní, že súčasná súdna prax priznáva rôzne výšky odškodnenia v záujme toho, aby toto súdne rozhodnutie nemohlo byť označené za

arbitrárne, bez odôvodnenia konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, súd pri stanovení konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch u žalobcov si stanovil medze pre priznanie konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch čiastočne využijúc právnu úpravu, ktorá upravuje príbuzné právne vzťahy, a zároveň aj prihliadol na rozhodovacia prax súdov. Napriek horeuvedeným medziam súd konštatuje, že je veľmi zložitá určiť konkrétnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže nemôže byť konštatované striktné, že v danom konkrétnom prípade je dostatočná výška nemajetkovej ujmy 20.000,- eur, 30.000,- eur, 40.000,- eur či 50.000,- eur. Žiadna výška finančnej náhrady nie je spôsobilá nahradiť stratu milovanej a blízkej osoby, a preto výšku náhrady nemajetkovej ujmy možno chápať len ako akúsi formu satisfakcie za neoprávnený zásah do osobnostnej sféry každého zo žalobcov, ktorý neoprávnený zásah bol spôsobený vodičom motorového vozidla, ktoré vozidlo bolo poistené u žalovaného.

57. Za predpokladu stanovenia určitých medzí, prípadne vodítok pre priznanie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch na jednej strane súd prihliadol na ustanovenie § 12 ods. 2 Zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov v znení platnom v čase dopravnej nehody, v zmysle ktorého ustanovenia obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 25-násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej za obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. V danom prípade v čase dopravnej nehody minimálna mzda v zmysle Zákona č. 663/2007 Z.z. bola stanovená pre rok 2018 vo výške 480,- eur, čo pri 25-násobku predstavuje sumu 12.000,- eur, kde pri osobách, ktoré boli odkázané na výživu po obeti trestného činu, je stanovená nemajetková ujma vo výške 50-násobku, čo je v danom prípade 24.000,- eur. Na toto ustanovenie zákona tiež odkazuje ustanovenie § 17 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré ustanovenie upravuje limit pre výšku nemajetkovej ujmy v súvislosti s úpravou zákona tak, že výška nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi s odkazom na ustanovenia Zákona č. 274/2017 Z.z.

58. Na druhej strane je potrebné pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadnuť na rozhodovacia prax súdov. Súd v rámci stanovenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadol na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 23Co/29/2020, kde bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur za stratu druha a 10.000,- eur za stratu dospelého dieťaťa. Rozhodnutie Krajského súdu Prešov 22Co/10/2020 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičom po 25.000,- eur a súrodencovi taktiež 25.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu Trnava 23Co/25/2020, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy maloletým deťom za stratu rodiča po 30.000,- eur, rodičom za stratu plnoletého dieťaťa po 5.000,- eur a súrodencovi 10.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu Košice 2Co/117/2020, bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičovi za stratu dospelého dieťaťa 20.000,- eur a súrodencovi 15.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave 23Co/112/2016, priznaná náhrada rodičom za stratu dieťaťa po 11.000,- eur a súrodencovi po 9.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu Bratislava 8CoCsp/25/2020, bola priznaná náhrada rodičom za stratu dieťaťa po 15.000,- eur a súrodencovi 10.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu Bratislava 6Co/66/2018, priznaná náhrada manželovi za stratu manžela 10.000,- eur a plnoletému dieťaťu za stratu rodiča 5.000,- eur. Rozhodnutie Okresného súdu Komárno 10C/47/2019, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičovi za stratu plnoletého dieťaťa 10.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu Nitra 25Co/57/2020, priznaná náhrada plnoletej dcére za stratu rodiča 15.000,- eur, zaťovi 2.000,- eur, vnukovi 5.000,- eur, plnoletej dcére 15.000,- eur a matke za stratu plnoletej dcéry 10.000,- eur. Rozhodnutie Krajského súdu Trnava 24Co/74/2019, bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy plnoletým deťom za stratu matky po 20.000,- eur a manželovi za stratu manželky 30.000,- eur. Tiež bolo potrebné prihliadnuť na zatiaľ neprávoplatné rozhodnutie tunajšieho súdu v konaní 14C/15/2020, ktoré konanie bolo vedené na základe rovnakého skutkového deja, o aký ide v tomto konaní, len žalobcami boli pozostalí po inej obeti tejto dopravnej nehody, kde bola priznaná náhrada matke za stratu plnoletého dieťaťa 24.000,- eur a otcovi 22.000,- eur, súrodencovi po 18.000,- eur a 20.000,- eur, maloletej dcére 35.000,- eur a druhovi 30.000,- eur.

59. Takto pri zohľadnení horecítovaných rozhodnutí súdov pri prihliadnutí na zákonnú úpravu výšky nemajetkovej ujmy v zmysle Zákona č. 274/2017 Z.z. a Zákona č. 514/2003 Z.z. súd konštatuje, že u žalobcov a/ a b/ je primeraná výška nemajetkovej ujmy po 15.000,- eur pre týchto žalobcov ako rodičov, ktorí prišli pri dopravnej nehode o svoju plnoletú dcéru, s ktorou boli v každodennom kontakte. U žalobcov c/ až e/ je primeraná výška nemajetkovej ujmy po 10.000,- eur, pre týchto žalobcov ako sestry alebohej, s ktorou sestrou boli v intenzívnom, takmer každodennom kontakte buď priamo osobne, alebo prostredníctvom sociálnych sietí. U žalobcu g/ je primeraná výška nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur, kde tento žalobca bol druhom alebohej, boli v každodennom kontakte posledných 14 rokov, z toho 6 rokov žili v spoločnej domácnosti, mali spolu dieťa, chceli mať svadbu ako aj ďalšie dieťa. Čo sa týka maloletého žalobcu f/, tomuto súd priznal najvyššiu sumu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,-

eur, keďže ide o maloleté dieťa, ktoré bolo najviac citovo a fyzicky naviazané na nebohú matku, a preto takáto výška nemajetkovej ujmy je plne odôvodnená pre tohto žalobcu.

60. Pokiaľ sa teda žalobcovia domáhali na žalovanom vyšších súm odškodnenia ako bola priznaná náhrada, súd žalobu žalobcov voči žalovanému nad priznanú sumu odškodnenia zamietol.

61. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcom priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak len z výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p., kde súd vychádzal z toho, že súd žalobcom vyhovel v plnom rozsahu čo sa týka základu a dôvodnosti ich nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, kde len od úvahy súdu záviselo, keďže nie sú stanovené striktné kritériá na priznanie výšky nemajetkovej ujmy, aká bude priznaná konkrétna výška nemajetkovej ujmy, a preto súd priznal žalobcom právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % len z výšky priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy.

62. Keďže žalobcovia boli oslobodení od zaplatenia súdneho poplatku s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, je povinný zaplatiť súdny poplatok žalovaný s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 citovaného zákona, kde súdny poplatok predstavuje v zmysle položky 7b) sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch 66,- eur a 3 % z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy, najviac 16.596,50 eur u každého zo žalobcov, keďže ide o samostatné nároky žalobcov. Takto je žalovaný povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 7 x po 66,- eur, t.j. 462,- eur a 7 x po 3 % z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy, kde 3 % z celkovej požadovanej výšky nemajetkovej ujmy 210.000,- eur, ktorú žiadali všetci žalobcovia, predstavuje 6.300,- eur a takto je povinný zaplatiť žalovaný súdny poplatok celkovo vo výške 6.762,- eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, odvolanie musí obsahovať náležitosti v zmysle § 363 C.s.p.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie možno odôvodniť v zmysle § 365 ods. 1 C.s.p. len tým, že:

- a) Neboli splnené procesné podmienky.
- b) Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- c) Rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.
- d) Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.
- e) Súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.
- f) Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.
- g) Zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

ods. 2: Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.